

nických látok (Horak, Rakúsko; Tržilová, Miklošovičová, ČSSR), ďalej baktérie, ktoré využívajú uhľovodíky (Brys, Büchlerová, ČSSR), ako aj na amonizačné a nitrifikačné baktérie a ich aktivitu (Daubner, ČSSR; Ritter, NSR; Olejnik, ZSSR). Z patogenných a potenciálne patogenných mikroorganizmov sa zdôraznil význam predovšetkým baktérií čelade Enterobacteriaceae (Odler, ČSSR), Vibrionaceae (Karolček, Ďurišová, ČSSR) a enterovírusov (Šimková, Wallnerová, ČSSR). Výskytom salmonel v Dunaji sa zaoberali Kohl (Rakúsko) a Kadlecová (ČSSR).

9. „Saprobiologický stav Dunaja a jeho prítokov“ (Mirović, Juhooslávia; Rothschein, ČSSR): referát odznel ako posledný. Poukázalo sa v ňom na vodné organizmy a na saprobiologický charakter Dunaja. Konštatovalo sa, že s tým súvisí aj zväčšujúce sa spektrum látok, ktoré ovplyvňujú znečistenie vody (Hanzlíková, ČSSR; Pavletić, Matoničkin, Juhoslávia; Rudescu, Rumunsko).

Na záver konferencie sa prijala rezolúcia, v ktorej sa konštatuje, že napriek rôznym opatreniam znečistenie Dunaja stúpa, a preto je potrebné urobiť príslušné zásahy. Pri plánovaní vodných diel je potrebná spolupráca technikov, biológov a hygienikov. Poukázalo sa na potrebu zabrániť eutrofizácii vody s ohľadom na budúce vodné diela a na súčasný vysoký infekčný potenciál rieky (obsah patogenných baktérií a vírusov), ako aj vypracovanie noriem pre maximálne prípustné koncentrácie niektorých toxických a škodlivých látok vo vode.

Príspevky odborníkov z ČSSR dobre reprezentovali podiel nášho výskumu na Dunaji. Ich úroveň a pracovnú atmosféru ocenili všetci účastníci tejto konferencie.

BOŽENA TRŽILOVA

III. STRETNUTIE PSYCHOLÓGOV PODUNAJSKÝCH KRAJÍN

Ústav experimentálnej psychológie SAV usporiadal v dňoch 24.—28. 9. 1973 v Smoleniciach III. stretnutie psychológov podunajských krajín. Cieľom stretnutia bolo predovšetkým konfrontovať výsledky výskumných úloh štátneho bádateľského programu, riešených v ústave s názormi popredných zahraničných a domácich odborníkov. Program rokovania tvorilo 5 sympózií, 3 referátové zasadnutia, 1 večerná prednáška a 1 monotematická diskusia. Dovedna sa prednieslo 54 referátov. Stretnutia sa zúčastnilo 82 psychológov, z toho 38 zahraničných (ZSSR 6, MLR 6, NDR 6, RSR 4, PLR 4, FRJ 2 a pod.). Rokovacími jazykmi boli ruština, nemčina a angličtina. Patronát nad podujatím prevzal predseda SAV akademik Karol Šiška a prívät k účastníkom predniesol generálny sekretár SAV Milan Repáš, člen korešpondent ČSAV.

Význam podujatia zvýraznila osobná účasť prezidenta vrcholnej psychologickéj organizácie vo svete — Medzinárodnej únie psychologických vied — prof. J. Nuttina. Menovaný predniesol pozdravný prívät v mene Únie a aktívne sa podieľal na odbornom programe. Ako pri predošlom stretnutí, aj tento raz významná bola účasť sovietskych psychológov na čele so zástupcom riaditeľa Psychologického ústavu AV ZSSR J. M. Zabrodinom, ktorý na otvorení predniesol zdravicu v mene Predsedníctva Spoločnosti psychológov ZSSR. Na základe vyjadrenia záverečných rečníkov z rôznych krajín a celého radu neformálnych hodnotení možno usudzovať, že organizácia podujatia vysoko prekračovala štandardnú úroveň medzinárodných podujatí.

Podrobnejšie si rozoberieme zameranie jednotlivých sympózií, ktorých vedúcimi boli riešitelia príslušných výskumných úloh ústavu.

V sympóziu „Problémy diferenciálnej psychofyziológie človeka“ (A. Uherík) odznali príspevky o metodologických problémoch psychofyziologického výskumu človeka (A. Uherík), o vplyve neuroticizmu na bioelektrickú reaktivitu kože (V. Bíro), o mierach podliehania frustrácií u detí (J. A. Gray), o metodologických otázkach neuropsychológie v ZSSR (L. S. Cvetkova), o diagnostike patologických skupín pomocou multivariačných psychofyziologických testov (E. Richter-Heinrich), o vzťahu adrenálneho kortexu a emócií (A. Stančák), o alfa-indexe vo vzťahu k znakom temperamentu (J. Strelau). Bohatá diskusia poukázala na viaceré metodologické problémy a nutnosť interdisciplinárnej spolupráce.

„Psychologické aspekty systému človek-počítač“ boli predmetom ďalšieho sympózia (M. Striženec). Príspevky sa týkali analýzy práce a výberu operátora a programátora počítača (M. Striženec), sociálne psychologických aspektov a postojov k počítaču (V. Brožová), programovania pre minipočítače (G. Farkaš), výberu programátorov (H. Pitariu), výskumu operátoriek vstupných zariadení (V. Benešová), prostriedkov zobrazovania informácie (A. A. Mitkin) a spoznania akustických signálov (J. M. Zabrodin). Diskusia poukázala na zmenu pracovnej náplne viacerých profesií, potrebu skúmania fluktuácie, stresu a pod.

V treťom sympóziu „Pamäť a zabúdanie“ (I. Šipoš) odznali príspevky o znovupoznaní (I. Šipoš), o vplyve nervovej reaktivity (C. Voicu), o manipulačnej činnosti opíc (M. L. Márton), o pamäti a senzorickej deprivácii (J. P. Zubek), o učení so sukcesívnymi sériami udalostí (R. Huybrecht). V diskusii sa venovala pozornosť najmä vzťahu pamäti a iných psychických procesov a vlastností.

Sympóziu „Meranie laterálnej preferencie“ malo dve časti. V prvej vedúci sympózia D. Kováč oboznámil účastníkov so škálami OLP vypracovanými v ústave. V druhej časti referovali ďalší účastníci o meraní dominancie ruky (V. Smiljanič-Čolanovič), o lateralite u detí s mozgovými poškodeniami (T. Kohlman, M. Joss), o vzťahu motorickej dominancie a rozumového vývoja detí (M. Trávníková). V diskusii sa ukázalo, že meranie laterálnej preferencie na základe subjektívnych údajov má veľký význam, a referáty tu priniesli viaceré nové aspekty.

V sympóziu „Psychologický stres“ (J. Daniel) odznali príspevky o mentálnych a endokrinných faktoroch (L. Mikulaj), o vplyve hluku (E. Gulian), o experimentálne navodenom strese u operátora (Z. Bureš), o účinku rozličných stratégií na výkon a záťaž (W. Hacker), o kognitívnej záťaži a veku (R. Kostolanský), o diagnostike detských mozgových tumorov (N. Németh). Diskusia zdôraznila potrebu dlhodobého interdisciplinárneho výskumu v tejto oblasti, najmä v súvislosti s riešením teoreticky a metodologicky obťažných problémov.

V rámci troch referátových zasadnutí odznali príspevky o učení, podmieňovaní, vnímaní správania, senzorickej izolácii, osobnosti, vedeckej kariére, myslení, psychickej regulácii a pod.

Na záverečnom zasadnutí bola prečítaná zdravica predsedu vlády SSR prof. Petra Colotku; zdôraznila sa aktuálnosť riešených otázok, vysoká odborná úroveň konferencie a jej príspevok k vyšším formám spolupráce vedcov socialistických krajín (J. M. Zabrodin; P. Rókusfalvy) a v záverečnej správe organizátor D. Kováč konštatoval spoločensko-ideový prínos stretnutia, spočívajúci v špecifickom prispievaní psychológov k výstavbe vyspelej socialistickej spoločnosti. Pre usporiadajúci ústav boli významné rokovania o spolupráci medzi psychológmi socialistických krajín, ktorých výsledkom bolo vypracovanie návrhu spolupráce medzi Ústavom experimentálnej psychológie SAV a Psychologickým ústavom AV ZSSR.